

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([sk](#)) is onlangs gewijzigd.

Slowaaks

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Nationale wetgeving

Slowakije

Op deze pagina vindt u informatie over het rechtsstelsel in Slowakije. Zie de webpagina "Rechtsorde – Slowakije" op Europees justitieel netwerk: burgerlijke rechtsorde.

Er bestaat geen officiële vertaling in de door u gewenste taal.

U kunt van deze tekst wel een automatische vertaling raadplegen. Let op: zo'n automatische vertaling dient alleen ter informatie. De beheerder van deze website kan niet instaan voor de kwaliteit van die vertaling.

-----Nederlands-----BulgaarsSpaansTsjechischDeensDuitsEstsGrieksEngelsFransKroatischItaliaansLetsLitouws
HongaarsMalteesPoolsPortugeesRoemeensSloveensFinsZweeds

Rechtsbronnen

Soorten rechtsinstrumenten - Beschrijving

De term "rechtsbronnen" wordt in drie betekenissen gebruikt:

rechtsbronnen in materiële zin – materiële rechtsbronnen;

rechtsbronnen in epistemologische zin – kennisbronnen van het recht;

rechtsbronnen in formele zin – formele rechtsbronnen.

Op basis van hoe de wettelijke normen tot stand zijn gekomen en de bindende vorm waarin zij tot uitdrukking worden gebracht, worden traditioneel de volgende rechtsbronnen onderscheiden:

gewoonterecht;

precedent (jurisprudentie);

wetgeving;

normatieve contracten;

algemene rechtsbeginselen;

gezond verstand;

actuele boeken, juridische literatuur en adviezen van deskundigen;

internationale verdragen, mits ze naar behoren in het rechtssysteem van de Slowaakse Republiek zijn opgenomen.

Hiërarchie van rechtsnormen

Een van de basisbeginselen van de Slowaakse rechtsorde is de normenhiërarchie. De specifieke plaats ervan begrijpen in de wetgevingspraktijk en -uitvoering is zeer belangrijk. De normenhiërarchie is echter niet alleen een kwestie van rechtlijnige logische voorrang of ondergeschiktheid. Hiërarchie heeft betrekking op de hele problematiek van **legitiem gezag** en omvat ook de categorische imperatief dat regelgeving alleen kan worden opgesteld door een instelling die daartoe bij wet gemachtigd is binnen de grenzen van die wet en van haar eigen wetgevingsbevoegdheid.

Wetgeving wordt ingedeeld naar "rechtskracht". **Rechtskracht** betreft de volgende eigenschap van rechtsnormen: een bepaling is ondergeschikt aan een andere (d.w.z. één met grotere rechtskracht) of een rechtsnorm is afgeleid van een norm met grotere rechtskracht. In een situatie waarin rechtsnormen verschillende rechtskracht hebben, mag de zwakkere norm niet in strijd zijn met de sterkere, terwijl de sterkere de zwakkere mag opheffen.

Wetgeving kan op de volgende manier naar rechtskracht worden ingedeeld:

Primaire wetgeving (wetten)

constitutionele wetten (altijd primair);

gewone wetten (primair of afgeleid van constitutionele wetten).

Secundaire wetgeving (ook ondergeschikte wetgeving genoemd)

overheidsvoorschriften – altijd secundair;

rechtsnormen van de centrale overheid – altijd secundair;

rechtsnormen van zelfstandige bestuursorganen (autoriteiten) – primair of secundair;

rechtsnormen die bij uitzondering zijn uitgevaardigd door andere autoriteiten dan overheidsinstellingen – altijd secundair.

Wanneer in het rechtsstelsel een bepaalde wet voorrang heeft, betekent dit dat alle andere rechtsnormen daaruit moeten voortvloeien, daarmee in overeenstemming moeten zijn en er in ieder geval niet in tegenspraak mee mogen zijn. Dit betekent in de praktijk dat wanneer een hiërarchisch lagere rechtsnorm in tegenspraak is met een hogere norm, die hogere norm altijd voorrang moet krijgen.

Institutioneel kader

Instellingen belast met de vaststelling van rechtsnormen

Onderstaande instellingen en autoriteiten zijn bevoegd om rechtsnormen vast te stellen (wetgevende organen):

nationaal parlement van de Slowaakse Republiek: de grondwet, constitutionele wetten, wetten, internationale verdragen die voorrang hebben op wetten, internationale verdragen met kracht van wet;

de Slowaakse regering: overheidsvoorschriften;

ministeries en andere organen van de centrale overheid: uitvoeringsbesluiten, -decreten en -maatregelen;

gemeenteraad of stadscollege: algemeen verbindende voorschriften;

burgers (kiezers) van de Slowaakse Republiek: resultaten van een referendum met de kracht van een constitutionele wet, resultaten van een referendum met kracht van wet;

inwoners van gemeente of stad: resultaten van een lokaal referendum met de kracht van algemeen verbindende regelgeving;

lokale overheden: algemeen verbindende regelgeving.

Wetgevingsproces

Fases van het wetgevingsproces:

Indienen van wetsvoorstel – aanvang van het wetgevingsproces;

Debat over het wetsvoorstel;

Stemming over het wetsvoorstel;

Ondertekening;

Afkondiging (publicatie) van de betrokken wetgeving.

Besluitvormingsproces

Wetgevingsproces

Indienen van wetsvoorstel – aanvang van het wetgevingsproces

Krachtens artikel 87, lid 1, van wet nr. 460/1992 (de Slowaakse grondwet), kunnen wetsvoorstellen worden ingediend door:

commissies van het parlement van de Slowaakse Republiek;

leden van het nationale parlement van de Slowaakse Republiek (ook parlementsleden genoemd);

de Slowaakse regering.

Ingediende wetsvoorstellen worden artikelsgewijs toegelicht in een memorie van toelichting.

Behandeling van het wetsvoorstel

Overeenkomstig het reglement van orde van het parlement (wet nr. 350/1996) worden wetsvoorstellen in drie lezingen behandeld:

De eerste lezing is een algemeen debat over de essentie of de **'geest' van het wetsvoorstel**. In deze fase kunnen geen amendementen of aanvullingen worden ingediend.

Tijdens **de tweede lezing** wordt het wetsvoorstel besproken in de parlementaire commissie(s) waaraan het is toegewezen. Elk wetsvoorstel moet ook door de commissie voor constitutionele zaken worden behandeld, waarbij met name wordt gekeken of het **in overeenstemming is met de Grondwet**, het constitutioneel recht, verbindende internationale verdragen, gewone wetten en het EU-recht. Na behandeling in deze commissie wordt het voorstel toegezonden aan het parlement en kunnen **amendementen en aanvullingen worden ingediend**, waarover kan worden gestemd. Dat is de reden waarom de verschillende standpunten van de commissies vóór behandeling door het parlement van de Slowaakse Republiek moeten worden samengevoegd. Het wetsvoorstel wordt verstuurd naar het parlement van de Slowaakse Republiek als **de coördinatiecommissie het gezamenlijke verslag bij bijzondere resolutie heeft goedgekeurd**. Dit verslag vormt de basis voor de behandeling van en stemming over het wetsvoorstel in tweede lezing in het parlement.

De **derde lezing** is beperkt tot die bepalingen van het wetsvoorstel waarvoor in tweede lezing amendementen of aanvullingen werden goedgekeurd. In de derde lezing kunnen de parlementsleden alleen nog wetgevingstechnische verbeteringen aanbrengen en spellings- en grammaticale fouten corrigeren.

Amendementen en aanvullingen om andere fouten te herstellen, moeten door ten minste dertig leden van het parlement van de Slowaakse Republiek worden ingediend. Zodra hierover is gedebatteerd, wordt over het wetsvoorstel in zijn geheel gestemd.

Stemming over het wetsvoorstel

Om een wet aan te nemen moet **ten minste de helft van de aanwezige leden die wet goedkeuren**.

De grondwet kan alleen worden gewijzigd en afzonderlijke artikelen kunnen alleen worden ingetrokken bij gekwalificeerde meerderheid. Dat wil zeggen: drie vijfden van alle leden van het Slowaakse parlement (3/5 van 150).

Het vereiste quorum voor het Slowaakse parlement is bereikt wanneer ten minste de helft van de leden aanwezig is.

Ondertekening van het aangenomen wetsvoorstel

Het aangenomen wetsvoorstel wordt ondertekend door:

de president van de Slowaakse Republiek;

de voorzitter van het Slowaakse parlement;

de eerste minister van de Slowaakse Republiek.

In deze fase van de procedure worden de inhoud, de procedurele juistheid en de definitieve vorm van het aangenomen wetsvoorstel gecontroleerd. Door de wet te ondertekenen, bekrachtigen deze hoogste grondwettelijke mandatarissen de wet zoals deze is geformuleerd.

De president heeft het recht om een zogenaamd "opschortend veto" uit te oefenen en te weigeren een aangenomen wet te ondertekenen op grond van inhoudelijke gebreken. Samen met zijn opmerkingen moet hij of zij de aangenomen wet terugsturen naar het parlement met het oog op een nieuwe bespreking ervan.

Het teruggestuurde voorstel wordt dan opnieuw in tweede en derde lezing behandeld. Het Slowaakse parlement kan daarbij rekening houden met de opmerkingen van de president, maar kan ze ook naast zich neerleggen. Het parlement kan het opschortende veto buiten werking stellen met een nieuwe stemming, waarna de wet moet worden afgekondigd, zelfs zonder de handtekening van de president.

Afkondiging (publicatie) van wetgeving

Afkondiging is de laatste fase in het wetgevingsproces. Wettelijke bepalingen die op het hele grondgebied van toepassing zijn, worden formeel bekendgemaakt in het Zbierka zákonov (staatsblad van de Slowaakse Republiek). Deze bekendmaking valt onder de bevoegdheid van de minister van Justitie.

Inwerkingtreding

Wetgeving treedt in werking **bij publicatie**.

Lokale rechtsnormen worden vanwege hun beperkt territoriaal werkingsgebied bekendgemaakt door deze gedurende een bepaalde periode, doorgaans 15 dagen, op een officieel publicatiebord te hangen.

Instrumenten om mogelijke conflicten tussen de verschillende rechtsbronnen te beslechten

Lagere wetgeving mag niet in tegenspraak zijn met hogere wetgeving.

Wetgeving kan alleen bij wetgeving van dezelfde of hogere rechtskracht worden gewijzigd of ingetrokken.

In de praktijk is de regel bij het oplossen van conflicten tussen wetgeving met dezelfde rechtskracht dat meer recente wetgeving oudere wetgeving wijzigt of intrekt, of dat een algemene norm wordt ingetrokken of gewijzigd door een specifieke norm.

Het Grondwettelijk Hof van de Slowaakse Republiek beoordeelt en beslist of:

wetten in overeenstemming zijn met de grondwet;

regelgeving van de overheid en rechtsnormen van algemene strekking van ministeries en andere centrale overheden voldoen aan de grondwet, constitutionele wetten en gewone wetten.

voorschriften van algemene strekking uitgevaardigd door autonome bestuursorganen in overeenstemming zijn met de grondwet en de wetten;

wettelijke normen van algemene strekking uitgevaardigd door lokale organen van de centrale overheid in overeenstemming zijn met de grondwet en andere wetgeving van algemene strekking;

wetgeving van algemene strekking in overeenstemming is met internationale verdragen zoals afgekondigd op de wijze vastgesteld in de betreffende wetgeving.

Wanneer het Grondwettelijk Hof oordeelt dat er een conflict bestaat tussen wetgevingshandelingen, verliezen deze handelingen - of delen of bepalingen daarvan - hun rechtskracht. Indien de organen die deze wetgeving hebben aangenomen er niet in slagen deze in overeenstemming te brengen met de toepasselijke wetgeving binnen de wettelijke termijn na de uitspraak, wordt de wetgevingshandeling - of delen of bepalingen daarvan - nietig.

Juridische gegevensbanken

De JASPI-databank van het Slowaakse ministerie van Justitie

De [JASPI-databank](#) van het Slowaakse ministerie van Justitie biedt toegang tot:

wetten en andere wetgeving;

geconsolideerde versies van wet- en regelgeving na elk amendement;

internationale verdragen, overeenkomsten en andere rechtsbronnen (gepubliceerd in officiële wetboeken van Slowakije);

rechterlijke uitspraken en opinies (gepubliceerd in de jurisprudentiebundels (*Zbierka súdnych rozhodnutí*) van het Slowaakse Hooggerechtshof);

arresten, opinies en conclusies van het Grondwettelijk Hof;

geselecteerde uitspraken van regionale en districtsrechters;

informatie over rechtsdeskundigen en juridische vertalers en tolken.

Andere documenten die in de JASPI-databank kunnen worden geraadpleegd, zijn onder meer:

wet- en regelgeving die sinds 1945 in de Slowaakse wetboeken is gepubliceerd;

geactualiseerde teksten van aangenomen wetten, bekendmakingen en overige voorschriften;

teksten van arresten en opinies van het Hooggerechtshof vanaf 1961;

documenten van het Grondwettelijk Hof vanaf de stichting van de onafhankelijke Slowaakse Republiek (1 januari 1993);

geselecteerde uitspraken van regionale en districtsrechters;

informatie over rechtsdeskundigen en juridische vertalers en tolken.

De JASPI-databank is opgevat als een open, niet-commercieel systeem dat bedoeld is om burgers vrije toegang te geven tot volledige juridische informatie over Slowakije. Doel van het project is snelle en duidelijke toegang tot deze informatie te geven.

Het informatiesysteem "werkstroom wetgeving" heeft twee functionele toepassingen.

De eerste is de **Editor voor ontwerp-wetsvoorstellen**, die als belangrijkste functie het maken van conceptversies van wetsvoorstellen, amendementen en gecombineerde amendementen heeft. De 'editor' genereert automatisch gestructureerde juridische documenten in xml-formaat, conform de geldende Slowaakse voorschriften voor het maken van wetten. In het geval van amendementen kan de gebruiker de geconsolideerde versie van een bestaand juridisch document (wetten, overheidsregelgeving enz.) rechtstreeks bewerken en creëert de toepassing automatisch een gewijzigde versie. De gebruiker kan de geconsolideerde versie van het gewijzigde document bekijken, waarbij de door hem gemaakte wijzigingen als zodanig worden gemarkeerd. Het eindresultaat is een gestructureerd xml-document. Het wetsvoorstel wordt vervolgens met de toepassing "internetportaal voor werkstroom wetgeving" in verschillende formaten gepubliceerd.

Via het internetportaal kan **de totstandkoming** van alle soorten wetgevingsdocumenten **worden gevolgd**. Speciale aandacht wordt besteed aan interdepartementale raadplegingen, waarbij ook de bevolking wordt geraadpleegd (iedereen mag opmerkingen maken). Gebruikers van het portaal kunnen aan de hand van diverse criteria gemakkelijk naar juridische documenten zoeken en via e-mail of RSS worden geattendeerd op de start van een nieuwe wetgevingsfase of de publicatie van een nieuwe conceptversie op een door hen geselecteerd terrein. Het doel is om het wetgevingsproces voor iedereen transparanter en toegankelijker te maken.

Gerelateerde links

[Wetgevingsportaal van het Slowaakse ministerie van Justitie](#)

Laatste update: 18/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Sommige pagina's van deze website worden aangeleverd door de EU-landen. Momenteel doen zij het nodige om die pagina's aan te passen aan de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Mocht bepaalde informatie nog niet het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie weerspiegelen, dan is dit onbedoeld en zal dit worden gecorrigeerd.